

**Yaponiya Hökuməti və Sovet Sosialist Respublikaları İttifaqı Hökuməti
arasında gəlirlərə görə vergilərə münasibətdə
ikiqat vergitutmanın aradan qaldırılması haqqında**

KONVENSIYA

Yaponiya Hökuməti və Sovet Sosialist Respublikaları İttifaqı Hökuməti gəlirlərə görə vergilərə münasibətdə ikiqat vergitutmanın aradan qaldırılması haqqında Konvensiya bağlamaq məqsədi ilə aşağıdakılar barədə razılığa gəlmişlər:

Maddə 1

1. Bu Konvensiya Razılığa gələn Dövlətlərdən birində və ya hər ikisində daimi olma yerinə malik olan şəxslərə tətbiq edilir.
2. Bu Konvensiyanın məqsədləri üçün «Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxs» termini həmin Dövlətdə yaşayış yerinə, adi olma yerinə, baş ofisinin yerləşdiyi yerə, idarəetmə yerinə, yaxud digər oxşar meyarlara əsasən vergiyə cəlb olunan şəxsi bildirir.
3. 2-ci bəndin müddəalarına müvafiq olaraq şəxs, Razılığa gələn Dövlətlərin hər ikisində daimi olma yerinə malik olan şəxs olduğu halda, Razılığa gələn Dövlətlərin səlahiyyətli orqanları qarşılıqlı razılığa əsasən həmin şəxsin bu Konvensiyanın məqsədləri üçün daimi olma yerinə malik olduğu hesab edilən Razılığa gələn Dövləti müəyyən edəcəkdirlər.

Maddə 2

1. Bu Konvensiya aşağıdakı vergilərə tətbiq edilir:
  - a) Yaponiyada:
    - (i) gəlir vergisi;
    - (ii) korporasiyalardan vergi; və
    - (iii) əhalidən yerli vergilər;
  - b) Sovet Sosialist Respublikaları İttifaqında (bundan sonar SSRİ adlandırılan):
    - (i) əhalidən gəlir vergisi; və
    - (ii) xarici hüquqi şəxslərdən gəlir vergisi.
2. Bu Konvensiya həmçinin, imzalandığı tarixdən sonra 1-ci bənddə göstərilən vergilərə əlavə olaraq yaxud onların əvəzinə tutulan eyni və ya mahiyyətə oxşar vergilərə də tətbiq edilir.

Maddə 3

1. Kontekstdən başqa məna alınmırsa, bu Konvensiyanın məqsədləri üçün:
  - a) «Razılığa gələn bir Dövlət» və «Razılığa gələn digər Dövlət» terminləri - kontekstdən asılı olaraq, Yaponiyanı və ya SSRİ-ni bildirir;
  - b) «beynəlxalq daşıma» termini - Razılığa gələn bir Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxs tərəfindən istismar edilən dəniz yaxud hava gəmiləri vasitəsilə yerinə yetirilən istənilən daşımaları (dəniz yaxud hava gəmisinin müstəsna olaraq Razılığa gələn digər Dövlətin məntəqələri arasında istismarı istisna olmaqla) bildirir;
  - c) «şəxs» termini - fiziki şəxsi, hüquqi şəxsi və ya vergitutma məqsədləri üçün hüquqi şəxs kimi baxılan istənilən təşkilatı (bundan sonra "hüquqi şəxs" adlandırılır) və şəxslərin hər hansı digər birliklərini bildirir;
  - d) «səlahiyyətli orqan» termini:
    - (i) Yaponiyaya münasibətdə - Maliyyə Naziri və ya onun səlahiyyətli nümayəndəsini;
    - (ii) SSRİ-yə münasibətdə - SSRİ Maliyyə Nazirliyi və ya onun səlahiyyətli nümayəndəsini bildirir;

Maddə 4

1. Bu Konvensiyanın məqsədləri üçün «daimi nümayəndəlik» termini, Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxsin sahibkarlıq fəaliyyətinin tamamilə və ya qismən həyata keçirildiyi istənilən daimi fəaliyyət yerini bildirir.
2. Tikinti meydançası, tikinti və ya quraşdırma obyektı, yalnız işlər 12 aydan artıq müddət ərzində davam etdikdə daimi nümayəndəlik təşkil edir.
3. 1-ci və 2-ci bəndlərin müddəalarına baxmayaraq, «daimi nümayəndəlik» termininə aşağıdakılar aid edilmir:
  - a) 1-ci bənddə göstərilən, daimi olma yerinə malik olan şəxsə məxsus olan malların və ya məmulatların yalnız saxlanması, nümayiş etdirilməsi və ya çatdırılması məqsədi üçün qurğulardan istifadə olunması;
  - b) 1-ci bənddə göstərilən, daimi olma yerinə malik olan şəxsə məxsus olan mal və ya məmulat ehtiyatlarının yalnız saxlanılma, nümayiş etdirilmə və ya çatdırılma məqsədi ilə saxlanması;
  - c) 1-ci bənddə göstərilən, daimi olma yerinə malik olan şəxsə məxsus olan mal yaxud məmulat ehtiyatlarının yalnız başqa şəxs tərəfindən emal edilməsi məqsədi ilə saxlanması;
  - d) daimi fəaliyyət yerinin 1-ci bənddə göstərilən, daimi olma yerinə malik olan şəxs üçün yalnız mal və ya məmulatların satın alınması yaxud informasiya toplanılması məqsədi ilə saxlanması;
  - e) daimi fəaliyyət yerinin 1-ci bənddə göstərilən, daimi olma yerinə malik olan şəxs üçün yalnız hazırlıq yaxud yardımçı xarakterli istənilən digər fəaliyyətin göstərilməsi məqsədi ilə saxlanması;

f) daimi fəaliyyət yerinin yalnız a) - e) yarımbəndlərində sadalanmış fəaliyyət növlərinin istənilən kombinasiyada həyata keçirilməsi üçün saxlanması - bir şərtlə ki, daimi fəaliyyət yerinin bu kombinasiya nəticəsində yaranan məcmu fəaliyyəti hazırlıq yaxud yardımçı xarakter daşıyır.

4. 1-ci bəndin müddəalarına baxmayaraq, əgər Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxs öz sahibkarlıq fəaliyyətini Razılığa gələn digər Dövlətdə agent vasitəsilə həyata keçirirsə, bu şəxs, həmin agentin onun üçün həyata keçirdiyi istənilən fəaliyyətlə bağlı həmin digər Dövlətdə daimi nümayəndəliyə malik olan şəxs hesab edilir, əgər:

a) agent həmin şəxsin adından müqavilə bağlamaq səlahiyyətlərinə malikdirsə və adətən həmin digər Dövlətdə bu səlahiyyətlərdən istifadə edirsə; və

b) agent, 5-ci bəndin müddəalarının tətbiq edildiyi müstəqil statuslu agent deyildirsə;

c) agentin fəaliyyəti 3-cü bənddə nəzərdə tutulmuş fəaliyyətlə məhdudlaşmırsa.

5. Razılığa gələn bir Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxs Razılığa gələn digər Dövlətdə sadəcə olaraq broker, komissioner yaxud müstəqil statuslu hər hansı digər agent vasitəsilə kommersiya fəaliyyətini həyata keçirdiyinə görə həmin digər Razılığa gələn Dövlətdə daimi nümayəndəliyi olan müəssisə hesab edilmir, bir şərtlə ki, bu cür broker və ya agent özlərinin adı fəaliyyətləri çərçivəsində fəaliyyət göstərsinlər.

6. Razılığa gələn bir Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan hüquqi şəxsin Razılığa gələn digər Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan yaxud həmin digər Razılığa gələn Dövlətdə sahibkarlıq fəaliyyətini həyata keçirən hüquqi şəxsə nəzarət etməsi və ya onun nəzarətində olması faktı özlüyündə bu hüquqi şəxslərdən birini digərinin daimi nümayəndəliyinə çevirmir.

Maddə 5

1. Razılığa gələn bir Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxsin mənfəəti, əgər həmin şəxs Razılığa gələn digər Dövlətdə, orada yerləşən daimi nümayəndəlik vasitəsilə sahibkarlıq fəaliyyəti göstərmirsə, yalnız adı birinci çəkilən Dövlətdə vergiyə cəlb edilir. Əgər həmin şəxs sahibkarlıq fəaliyyətini yuxarıda göstərilən tərzdə həyata keçirirsə, bu halda onun mənfəəti yalnız həmin daimi nümayəndəliyə aid edilən hissədə digər Dövlətdə vergiyə cəlb edilə bilər.
2. 3-cü bəndin müddəaları nəzərə alınmaqla, əgər Razılığa gələn bir Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxs Razılığa gələn digər Dövlətdəki daimi nümayəndəliyi vasitəsilə sahibkarlıq fəaliyyəti göstərsə, Razılığa gələn Dövlətlərin hər birində bu daimi nümayəndəliyin mənfəətinə, onun eyni və ya oxşar şəraitdə, eyni və ya oxşar fəaliyyətlə məşğul olan müstəqil və ayrıca müəssisə olduğu və daimi nümayəndəliyi olduğu müəssisədən tamamilə asılı olmadan fəaliyyət göstərdiyi halda əldə edə biləcəyi mənfəət aid edilir.
3. Daimi nümayəndəliyin mənfəəti müəyyən edilərkən, daimi nümayəndəliyin yerləşdiyi Dövlətdə yaxud hər hansı digər yerdə çəkilməsindən asılı olmayaraq, daimi nümayəndəliyin məqsədləri üçün çəkilmiş xərclərin, o cümlədən, idarəetmə və ümumi inzibati xərclərin çıxılmasına yol verilir.

4. Sadəcə olaraq həmin şəxs üçün mal və ya məmulat aldığına görə həmin daimi nümayəndəliyə heç bir mənfəət aid edilmir.
5. 1-4-cü bəndlərin məqsədləri üçün daimi nümayəndəliyə aid edilən mənfəət hər il eyni metodla müəyyən edilir, bu şərtlə ki, bunun əksi üçün kifayət əsaslar olmasın.
6. Əgər mənfəətə bu Konvensiyanın digər maddələrində ayrıca nəzərdə tutulmuş gəlir növləri daxildirsə, bu maddənin müddəaları həmin maddələrin müddəalarına təsir göstərmir.

Maddə 6

1. Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxs tərəfindən dəniz və ya hava gəmilərinin beynəlxalq daşımalarda istismarından əldə edilən mənfəət yalnız həmin Razılığa gələn Dövlətdə vergiyə cəlb edilir.
2. Dəniz və ya hava gəmilərinin Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxs tərəfindən həyata keçirilən beynəlxalq daşımalarda istismarına münasibətdə, həmin şəxs SSRİ-də daimi olma yerinə malik olan şəxs olduğu halda Yaponiyada müəssisələrdən vergidən azad edilir, həmin şəxs Yaponiyada daimi olma yerinə malik olan şəxs olduğu halda isə SSRİ-də, sonradan tətbiq edilə bilən, Yaponiyadakı müəssisələrdən vergiyə analoji istənilən vergidən azad edilir.
3. 1-ci və 2-ci bəndlərin müddəaları həmçinin pulda, birgə müəssisə yaxud nəqliyyat vasitələrinin istismarı üzrə beynəlxalq təşkilatda iştirakdan əldə olunan mənfəətə də tətbiq edilir.

Maddə 7

1. Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan hüquqi şəxs tərəfindən Razılığa gələn digər Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxsə ödənilən dividendlər həmin digər Razılığa gələn Dövlətdə vergiyə cəlb edilə bilər.
2. Bununla belə, bu cür dividendlər həmçinin həmin dividendləri ödəyən hüquqi şəxsin daimi olma yerinə malik olduğu Razılığa gələn Dövlətdə də onun qanunvericiliyinə müvafiq qaydada vergiyə cəlb edilə bilər, lakin dividendləri alanın onlara faktiki hüququ olduğu halda, tutulan vergi dividendlərin ümumi məbləğinin 15 faizindən artıq olmamalıdır.

Bu bənd dividendlər ödənilən mənfəətə münasibətdə hüquqi şəxsin vergiyə cəlb olunmasına təsir etmir.

3. Bu maddədə istifadə olunan «dividendlər» termini səhmlərdən və ya borc tələbləri olmayan, mənfəətin bölgüsündə iştirak etmək hüququ verən digər hüquqlardan, həmçinin, gəlirləri bölüşdürən hüquqi şəxsin daimi olma yerinə malik olduğu Dövlətin qanunvericiliyinə müvafiq olaraq səhmlərdən gəlirlər kimi eyni qaydada vergitutmaya cəlb olunan digər korporativ hüquqlardan əldə edilən gəlirləri ifadə edir.

4. Əgər dividendlərə faktiki hüququ olan şəxs Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxs olmaqla, dividendləri ödəyən hüquqi şəxsin daimi olma yerinə malik olduğu Razılığa gələn digər Dövlətdə yerləşən daimi nümayəndəlik vasitəsilə sahibkarlıq fəaliyyəti göstərirsə və dividendlərin ödənildiyi iştirak həqiqətən bu daimi nümayəndəliklə əlaqədirdirsə, bu halda 1-ci və 2-ci bəndlərin müddəaları tətbiq edilmir. Bu halda 5-ci maddənin müddəaları tətbiq edilir.

Maddə 8

1. Razılığa gələn bir Dövlətdə yaranan və Razılığa gələn digər Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxsə ödənilən faizlər həmin digər Razılığa gələn Dövlətdə vergiyə cəlb edilə bilər.
2. Bununla belə, bu cür faizlər həmçinin yarandığı Razılığa gələn Dövlətdə də onun qanunvericiliyinə müvafiq olaraq vergiyə cəlb edilə bilər, lakin faizləri alanın onlara faktiki hüququ olduğu halda, tutulan vergi faizlərin ümumi məbləğinin 10 faizindən artıq olmamalıdır.
3. 2-ci bəndin müddəalarından asılı olmayaraq, Razılığa gələn bir Dövlətdə yaranan və Razılığa gələn digər Dövlətin Hökumətinə, onun yerli hakimiyyət orqanına, həmin digər Razılığa gələn Dövlətin mərkəzi bankına və ya tamamilə həmin Hökumətə məxsus olan istənilən maliyyə qurumuna, yaxud həmin digər Razılığa gələn Dövlətin Hökumətinin, onun yerli hakimiyyət orqanının, həmin digər Razılığa gələn Dövlətin mərkəzi bankının və ya tamamilə həmin Hökumətə məxsus olan istənilən maliyyə qurumunun zəmanət verdiyi, sığortaladığı və ya dolayısı ilə maliyyələşdirdiyi borc tələbinə münasibətdə Razılığa gələn digər Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan istənilən şəxsə ödənilən faizlər adı birinci çəkilən Razılığa gələn Dövlətdə vergilərdən azad edilir.
4. 3-cü bəndin məqsədləri üçün, "mərkəzi bank" və "tamamilə Hökumətə məxsus olan maliyyə qurumu" terminləri aşağıdakıları bildirir:

a) Yaponiyaya münasibətdə:

- (i) Yaponiya Bankı;
- (ii) Yaponiya İxrac-İdxal Bankı;
- (iii) kapitalı tamamilə Yaponiya Hökumətinə məxsus olan və Razılığa gələn Dövlətlər arasında barəsində vaxtaşırı razılıq əldə edilə bilən digər bu cür maliyyə qurumu;

b) SSRİ-yə münasibətdə:

- (i) SSRİ Dövlət Bankı;
- (ii) SSRİ Xarici Ticarət Bankı;
- (iii) kapitalı tamamilə SSRİ Hökumətinə məxsus olan və Razılığa gələn Dövlətlər arasında barəsində vaxtaşırı razılıq əldə edilə bilən digər bu cür maliyyə qurumu.

5. Bu maddədə istifadə olunan «faizlər» termini istənilən növ borc tələblərindən olan gəlirləri, və xüsusilə hökumətin qiymətli kağızlarından və istiqrazlardan yaxud borc öhdəliklərindən, həmin istiqrazlar və ya borc öhdəlikləri üzrə mükafatlar və uduşlar daxil olmaqla, əldə olunan gəlirləri ifadə edir.
6. Əgər faizlərə faktiki hüququ olan şəxs Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxs olmaqla, faizlərin yarandığı Razılığa gələn digər Dövlətdə yerləşən daimi nümayəndəlik vasitəsilə sahibkarlıq fəaliyyəti göstərsə və faizlərin ödənildiyi borc tələbi həqiqətən bu daimi nümayəndəliklə əlaqədirdə, bu halda 1-3-cü bəndlərin müddəaları tətbiq edilmir. Bu halda 5-ci maddənin müddəaları tətbiq edilir.
7. Faizlərin ödəyicisi Razılığa gələn Dövlət, onun yerli hakimiyyət orqanı və ya həmin Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxs olduğu halda, faizlər həmin bu Razılığa gələn Dövlətdə yaranmış hesab edilir. Lakin, faizləri ödəyən şəxs Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxs olub-olmamasından asılı olmayaraq, Razılığa gələn Dövlətdə daimi nümayəndəliyə malikdirsə və faizlər ödənilən borc həmin daimi nümayəndəliklə bağlı yaranırsa və bu faizlərin ödənilməsi üzrə xərcləri həmin daimi nümayəndəlik çəkirsə, belə hesab edilir ki, faizlər daimi nümayəndəliyin yerləşdiyi Razılığa gələn Dövlətdə yaranmışdır.
8. Əgər faizlərin ödəyicisi və onlara faktiki hüququ olan şəxs arasında yaxud onlarla hər hansı üçüncü şəxs arasında mövcud olan xüsusi münasibətlər səbəbindən borc tələbi ilə əlaqədar ödənilən faizlərin məbləği, bu münasibətlər olmadığı halda faizlərin ödəyicisi və onlara faktiki hüququ olan şəxs arasında razılaşdırıla bilən məbləğdən artıq olarsa, bu maddənin müddəaları yalnız sonuncu adı çəkilən məbləğə tətbiq edilir. Bu halda, ödənişin artıq hissəsi, bu Konvensiyanın digər müddəaları müvafiq qaydada nəzərə alınmaqla, Razılığa gələn Dövlətlərdən hər birinin qanunvericiliyinə müvafiq qaydada vergiyə cəlb edilməlidir.

Maddə 9

1. Razılığa gələn bir Dövlətdə yaranan və Razılığa gələn digər Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxsə ödənilən müəllif hüquqlarından və lisenziyalardan gəlirlər həmin digər Razılığa gələn Dövlətdə vergiyə cəlb edilə bilər.
2. a) Ədəbiyyat, incəsənət yaxud elm əsərləri, o cümlədən kinematoqrafiya filmləri və radio və ya televiziya yayımları üçün film və lentlər üzrə istənilən müəllif hüquqlarının istifadəsi və ya istifadə hüququnun verilməsinin əvəzində alınan müəllif hüquqları və ya lisenziyalardan gəlirlər, bu gəlirlərə faktiki hüququ olan şəxs Razılığa gələn digər Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxs olduğu halda, yarandıkları Razılığa gələn Dövlətdə vergidən azad edilir.

b) İstənilən patent, ticarət markası, çertyoj və ya model, plana, məxfi düstur yaxud prosesin istifadəsi və ya istifadə hüququnun verilməsi, yaxud sənaye, ticarət yaxud elmi avadanlığın istifadəsi və ya istifadə hüququnun verilməsi və ya sənaye, ticarət yaxud elmi təcrübəyə dair informasiya əvəzində alınan müəllif hüquqları və ya lisenziyalardan gəlirlər onların yarandığı Razılığa gələn Dövlətdə həmin Razılığa gələn Dövlətin qanunvericiliyinə müvafiq olaraq vergiyə cəlb edilə bilər. Lakin, bu gəlirlərə faktiki hüququ olan şəxs Razılığa gələn digər Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxs olduğu halda, tutulan vergi, müəllif hüquqları və lisenziyalardan gəlirlərin ümumi məbləğinin 10 faizindən artıq olmamalıdır.

3. Əgər müəllif hüquqları və lisenziyalardan gəlirlərə faktiki hüququ olan şəxs Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxs olmaqla, bu gəlirlərin yarandığı Razılığa gələn digər Dövlətdə yerləşən daimi nümayəndəlik vasitəsilə sahibkarlıq fəaliyyəti göstərsə və müəllif hüquqları və lisenziyalardan gəlirlərin ödənilməsi hüququ və ya əmlak həqiqətən bu daimi nümayəndəliklə əlaqədarsa, bu halda 1-ci və 2-ci bəndlərin müddəaları tətbiq edilmir. Bu halda 5-ci maddənin müddəaları tətbiq edilir.
4. Müəllif hüquqları və lisenziyalardan gəlirlərin ödəyicisi Razılığa gələn Dövlət, onun yerli hakimiyyət orqanı və ya həmin Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxs olduğu halda, həmin gəlirlər həmin bu Razılığa gələn Dövlətdə yaranmış hesab edilir. Lakin, müəllif hüquqları və lisenziyalardan gəlirləri ödəyən şəxs Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxs olub-olmamasından asılı olmayaraq, Razılığa gələn Dövlətdə daimi nümayəndəliyə malikdirsə və müəllif hüquqları və lisenziyalardan gəlirlər bu daimi nümayəndəliklə bağlı ödənilirsə və bu gəlirlərin ödənilməsi üzrə xərcləri həmin daimi nümayəndəlik çəkir, belə hesab edilir ki, bu gəlirlər daimi nümayəndəliyin yerləşdiyi Razılığa gələn Dövlətdə yaranmışdır.
5. Əgər müəllif hüquqları və lisenziyalardan gəlirlərin ödəyicisi və onlara faktiki hüququ olan şəxs arasında yaxud onlarla hər hansı üçüncü şəxs arasında mövcud olan xüsusi münasibətlər səbəbindən istifadəyə, istifadə hüququna və ya informasiyaya görə ödənilən müəllif hüquqları və lisenziyalardan gəlirlərin məbləği, bu münasibətlər olmadığı halda bu gəlirlərin ödəyicisi və onlara faktiki hüququ olan şəxs arasında razılaşdırıla bilən məbləğdən artıq olarsa, bu maddənin müddəaları yalnız sonuncu adı çəkilən məbləğə tətbiq edilir. Bu halda, ödənişin artıq hissəsi, bu Konvensiyanın digər müddəaları müvafiq qaydada nəzərə alınmaqla, Razılığa gələn Dövlətlərdən hər birinin qanunvericiliyinə müvafiq qaydada vergiyə cəlb edilməlidir.

Maddə 10

1. Razılığa gələn bir Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxsin Razılığa gələn digər Dövlətdə yerləşən daşınmaz əmlakdan əldə etdiyi gəlirlər həmin digər Razılığa gələn Dövlətdə vergiyə cəlb edilə bilər.
2. «Daşınmaz əmlak» termini həmin əmlakın yerləşdiyi Razılığa gələn Dövlətin qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş mənaya malikdir. Dəniz və hava gəmilərinə heç bir halda daşınmaz əmlak kimi baxılmır.
3. 1-ci bəndin müddəaları daşınmaz əmlakın bilavasitə istifadəsindən, icarəyə verilməsindən yaxud hər hansı digər formada istifadəsindən əldə olunmuş gəlirlərə tətbiq edilir.

Maddə 11

1. Razılığa gələn bir Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxsin 10-cu maddənin 2-ci bəndində göstərilən, Razılığa gələn digər Dövlətdə yerləşən daşınmaz əmlakın özgəninkiləşdirilməsindən gəlirləri həmin digər Razılığa gələn Dövlətdə vergiyə cəlb edilə bilər.
2. Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxsin Razılığa gələn digər Dövlətdə yerləşən daimi nümayəndəliyinin əmlakının bir hissəsini təşkil edən daşınmaz əmlakdan başqa istənilən əmlakın özgəninkiləşdirilməsindən əldə edilən gəlirlər, bu daimi nümayəndəliyin özgəninkiləşdirilməsindən əldə edilən gəlirlər də daxil olmaqla həmin digər Razılığa gələn Dövlətdə vergiyə cəlb edilə bilər.

3. Əgər 2-ci bəndin müddəaları tətbiq edilmirsə, bu halda, Razılığa gələn bir Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxsin Razılığa gələn digər Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan hüquqi şəxsin səhmlərinin özgəninkiləşdirilməsindən əldə etdiyi gəlirlər həmin digər Razılığa gələn Dövlətdə vergiyə cəlb edilə bilər.
4. Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxsin beynəlxalq daşımalarda istismar olunan dəniz və ya hava gəmilərinin özgəninkiləşdirilməsindən, o cümlədən daşınmaz əmlak istisna olmaqla bu cür dəniz və ya hava gəmilərinin istismarı ilə bağlı olan istənilən əmlakın özgəninkiləşdirilməsindən əldə etdiyi gəlirlər yalnız həmin Razılığa gələn Dövlətdə vergiyə cəlb edilir.
5. Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxsin 1-4-cü bəndlərdə qeyd olunanlar istisna edilməklə, istənilən əmlakın özgəninkiləşdirilməsindən əldə etdiyi gəlirlər, yalnız həmin Razılığa gələn Dövlətdə vergiyə cəlb edilir.

Maddə 12

1. 13-18-ci maddələrdə başqa müddəalar nəzərdə tutulmamışdırsa, Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxsin əldə etdiyi əmək haqqı və muzzdlu işə və digər fərdi xidmətlərə (peşəkar xidmətlər daxil olmaqla) görə digər mükafatlar, həmin şəxsin fəaliyyəti Razılığa gələn digər Dövlətdə həyata keçirildiyi halda həmin digər Razılığa gələn Dövlətdə vergiyə cəlb edilə bilər. Lakin bu mükafatlar həmin digər Razılığa gələn Dövlətdə vergidən azad edilir, əgər:
  - a) mükafatı alan şəxs həmin digər Razılığa gələn Dövlətdə müvafiq təqvim ilində ümumilikdə 183 gündən artıq olmayan bir dövr və ya dövrlər ərzində olursa, və
  - b) mükafat həmin digər Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olmayan şəxs tərəfindən yaxud onun adından ödənilirsə, və
  - c) mükafatların verilməsi üzrə xərclər həmin şəxsin Razılığa gələn digər Dövlətdəki daimi nümayəndəliyi tərəfindən çəkilmirsə.
2. 1-ci bəndin müddəalarından asılı olmayaraq, Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxs tərəfindən beynəlxalq daşımalarda istismar edilən dəniz və ya hava gəmisinin göyərtaşində muzzdlu işləməyə görə alınan mükafatlar həmin Razılığa gələn Dövlətdə vergiyə cəlb edilə bilər.

Maddə 13

Razılığa gələn bir Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxsin Razılığa gələn digər Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan hüquqi şəxsin direktorlar şurasının üzvü kimi aldığı direktor qonorarları və digər oxşar ödənişlər həmin digər Razılığa gələn Dövlətdə vergiyə cəlb edilə bilər.

Maddə 14

1. Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxs tərəfindən incəsənət işçisi, o cümlədən teatr, kino, radio və ya televiziya artisti və ya musiqiçi yaxud idmançı qismində Razılığa gələn digər Dövlətdə həyata keçirilən fərdi fəaliyyətdən əldə edilən gəlirlər həmin digər Razılığa gələn Dövlətdə vergiyə cəlb edilə bilər.

Bununla belə, bu cür fəaliyyət adı birinci çəkilən Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxs tərəfindən Razılığa gələn Dövlətlərin Hökumətləri arasında vaxtaşırı razılaşdırılan mədəni mübadilə proqramına müvafiq olaraq həyata keçirildiyi halda bu cür gəlirlər həmin digər Razılığa gələn Dövlətdə vergidən azad edilir.

2. Əgər incəsənət işçisinin yaxud idmançının Razılığa gələn Dövlətdə bu cür şəxs kimi həyata keçirdiyi fərdi fəaliyyəti ilə bağlı əldə etdiyi gəlirlər incəsənət işçisi və ya idmançının özünə deyil, Razılığa gələn digər Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan digər şəxsə hesablırsa, həmin gəlirlər 5-ci və 12-ci maddələrin müddəalarından asılı olmayaraq, adı birinci çəkilən Razılığa gələn Dövlətdə vergiyə cəlb edilə bilər.

Bununla belə, bu cür fəaliyyət adı birinci çəkilən Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxs tərəfindən Razılığa gələn Dövlətlərin Hökumətləri arasında vaxtaşırı razılaşdırılan mədəni mübadilə proqramına müvafiq olaraq həyata keçirildiyi halda bu cür gəlirlər həmin digər Razılığa gələn Dövlətdə vergidən azad edilir.

Maddə 15

16-cı maddədə başqa müddəalar nəzərdə tutulmadığı halda, Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxsin təqaüdlər də daxil olmaqla keçmişdə muzzla işləməsi ilə əlaqədar aldığı mükafatlar yalnız həmin Razılığa gələn Dövlətdə vergiyə cəlb edilir.

Maddə 16

Təqaüdlər də daxil olmaqla, Razılığa gələn Dövlət və ya onun bölmələri yaxud yerli hakimiyyət orqanları tərəfindən və ya onların haqq ödədikləri fondlardan həmin Razılığa gələn Dövlətə və ya bölmələrə yaxud hakimiyyət orqanlarına dövlət xarakterli xidmətlərin göstərilməsi ilə bağlı həmin Razılığa gələn Dövlətin vətəndaşına ödənilən mükafatlar yalnız həmin Razılığa gələn Dövlətdə vergiyə cəlb edilir.

Maddə 17

1. Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan yaxud Razılığa gələn digər Dövlətə gəlməzdən bilavasitə əvvəl adı birinci çəkilən Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olmuş və həmin digər Razılığa gələn Dövlətdə əsasən həmin Razılığa gələn Dövlətin universiteti, məktəbi və ya digər tanınmış təhsil müəssisəsində dərs demək yaxud tədqiqat aparmaq məqsədilə olan fiziki şəxs onun həmin digər Razılığa gələn Dövlətə gəlmə tarixindən sonrakı iki illik dövrdən artıq olmayan müddətə bu cür tədris və ya tədqiqatlara görə əldə etdiyi gəlirlərə münasibətdə vergidən azad edilir.
2. 1-ci bəndin müddəaları, tədris və ya tədqiqatlar əsas etibarilə hər hansı bir şəxsin və ya şəxslərin şəxsi marağı naminə həyata keçirildiyi təqdirdə bu cür tədris və ya tədqiqatlardan əldə edilən gəlirlərə tətbiq edilmir.

Maddə 18

Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan yaxud Razılığa gələn digər Dövlətə gəlməzdən bilavasitə əvvəl adı birinci çəkilən Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olmuş və həmin digər Razılığa gələn Dövlətdə yalnız təhsil almaq yaxud təcrübə keçmək məqsədilə olan tələbələrin yaxud təcrübə keçənlərin yaşamaq, təhsil almaq və ya təcrübə keçmək üçün aldığı ödənişlərin mənbəyi həmin digər Razılığa gələn Dövlətdən kənarda yerləşdiyi halda, bu cür ödənişlər həmin digər Razılığa gələn Dövlətdə vergidən azad edilir.

Maddə 19

1. Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxsin bu Konvensiyanın əvvəlki maddələrində sadalanmayan gəlir növləri, yaranma mənbəyindən asılı olmayaraq, yalnız həmin Razılığa gələn Dövlətdə vergiyə cəlb edilir.
2. 1-ci bəndin müddəaları, 10-cu maddənin 2-ci bəndinə əsasən müəyyən edilən daşınmaz əmlakdan əldə olunan gəlirlərdən fərqli olan digər gəlirlərə, bu gəlirləri alan şəxs, bu gəlirlərin yarandığı Razılığa gələn digər Dövlətdə yerləşən daimi nümayəndəlik vasitəsilə sahibkarlıq fəaliyyəti göstərdiyi və bu gəlirlərin ödənildiyi hüquq və ya əmlakın həqiqətən bu daimi nümayəndəliklə əlaqəli olduğu hallarda tətbiq edilmir. Bu halda 5-ci maddənin müddəaları tətbiq edilir.

Maddə 20

1. Yaponiyanın, Yaponiyadan başqa istənilən ölkədə ödənilmiş verginin Yapon vergisindən çıxılması haqqında qanunvericiliyi nəzərə alınmaqla, əgər Yaponiyada daimi olma yerinə malik olan şəxs SSRİ-dən gəlirlər əldə edərsə və bu gəlirlər, bu Konvensiyanın müddəalarına müvafiq olaraq SSRİ-də vergiyə cəlb edilə bilərsə, bu halda həmin şəxsdən bu gəlirlərə görə Yaponiyada tutulan vergidən bu gəlirə görə ödənilmiş Sovet İttifaqı vergisi məbləğinin çıxılmasına icazə verilir. Lakin, çıxılma məbləği bu gəlirə aid Yapon vergisinin məbləğindən artıq olmamalıdır.
2. SSRİ-də ikiqat vergitutmanın qarşısı SSRİ-nin qanunvericiliyinə müvafiq qaydada alınır.

Maddə 21

1. Razılığa gələn Dövlətin vətəndaşları Razılığa gələn digər Dövlətdə həmin digər Razılığa gələn Dövlətin vətəndaşlarının eyni şəraitdə cəlb olunduğu və ya cəlb oluna biləcəyi vergitutmadan yaxud bununla bağlı olan öhdəliklərdən fərqlənən yaxud daha ağır olan vergitutmaya və ya bununla bağlı olan öhdəliklərə cəlb edilmirlər.
2. Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxsin Razılığa gələn digər Dövlətdə yerləşən daimi nümayəndəliyinin vergiyə cəlb edilməsi hər hansı üçüncü dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxsin həmin digər Razılığa gələn Dövlətdə eyni fəaliyyətlə məşğul olan daimi nümayəndəliyinin həmin digər Razılığa gələn Dövlətdə vergiyə cəlb edilməsindən az əlverişli olmayacaqdır.

3. 1-ci və 2-ci bəndlərin müddəalarından asılı olmayaraq, istənilən Razılığa gələn Dövlət üçüncü dövlətlərin vətəndaşları və ya orada daimi olma yerinə malik olan şəxslərə qarşılıqlı əsasda və ya həmin üçüncü dövlətlə xüsusi razılaşma əsasında xüsusi vergi güzəştləri verə bilər.
4. 2-ci maddənin müddəalarından asılı olmayaraq, bu maddənin müddəaları istənilən qəbildən və növdən olan vergilərə şamil edilir.

Maddə 22

1. Əgər Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxs hesab edirsə ki, Razılığa gələn Dövlətlərdən birinin və ya hər ikisinin hərəkətləri onun bu Konvensiyanın müddəalarına uyğun olmayan tərzdə vergiyə cəlb edilməsinə gətirib çıxarır və ya gətirib çıxara bilər, bu halda həmin şəxs, həmin Razılığa gələn Dövlətlərin milli qanunvericiliklərində nəzərdə tutulmuş müdafiə vasitələrindən asılı olmayaraq, ərizəsini daimi olma yerinə malik olduğu Razılığa gələn Dövlətin, yaxud bu hal 21-ci maddənin 1-ci bəndinin əhatə dairəsinə aiddirsə, vətəndaşı olduğu Razılığa gələn Dövlətin səlahiyyətli orqanına təqdim edə bilər. Ərizə, bu Konvensiyanın müddəalarına uyğun olmayan vergitutmaya səbəb olan hərəkətlər haqqında ilk məlumatın tarixindən etibarən 3 il ərzində təqdim olunmalıdır.
2. Səlahiyyətli orqan ərizəni əsaslandırılmış hesab edərək, eyni zamanda, özü qənaətbəxş qərara gələ bilmirsə, bu Konvensiyanın müddəalarına uyğun gəlməyən vergitutmanın qarşısının alınması məqsədilə məsələni Razılığa gələn digər Dövlətin səlahiyyətli orqanı ilə qarşılıqlı razılıq əsasında həll etməyə çalışacaqdır. Əldə edilmiş hər hansı bir razılıq, Razılığa gələn Dövlətin daxili qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş hər hansı vaxt məhdudiyyətinə baxmayaraq, həyata keçirilməlidir.
3. Razılığa gələn Dövlətlərin səlahiyyətli orqanları bu Konvensiyanın təfsiri yaxud tətbiqi zamanı qarşıya çıxan bütün çətinlikləri yaxud anlaşılmazlıqları qarşılıqlı razılaşma əsasında həll etməyə çalışırlar. Onlar, həmçinin bu Konvensiyada nəzərdə tutulmamış hallarda iqiqat vergitutmanı aradan qaldırmaq üçün bir-biri ilə məsləhətləşmələr apara bilərlər.

Maddə 23

1. Razılığa gələn Dövlətlərin səlahiyyətli orqanları bu Konvensiyanın və ya Razılığa gələn Dövlətlərin bu Konvensiyanın tətbiq edildiyi vergilərlə bağlı daxili qanunvericiliklərinin müddəalarının yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan informasiya mübadiləsi aparırlar, bir şərtlə ki, həmin qanunvericiliklərdə nəzərdə tutulmuş vergitutma bu Konvensiyanın müddəalarına zidd olmasın. Bu cür mübadilə edilən istənilən informasiya məxfi sayılır, və yalnız bu Konvensiyanın tətbiq edildiyi vergilərin hesablanması və ya toplanması, və ya onlarla bağlı ərizələrin həll edilməsi ilə məşğul olan şəxs və ya orqanlar istisna olmaqla heç bir şəxs və ya orqana açıqlana bilməz.
2. Heç bir halda, 1-ci bəndin müddəaları Razılığa gələn Dövlətlərin üzərinə aşağıdakı öhdəliklərin qoyulması kimi şərh edilməməlidir:
  - a) bu və ya digər Razılığa gələn Dövlətin qanunvericiliyinə və inzibati təcrübəsinə zidd olan inzibati tədbirlər görmək;

- b) bu və ya digər Razılığa gələn Dövlətin qanunvericiliyinə və adi inzibati təcrübəsinə görə alınması mümkün olmayan informasiya vermək;
- c) hər hansı ticarət, sahibkarlıq, sənaye, kommersiya yaxud peşə sirlərini, ticarət prosesini açma biləcək və ya açılması dövlət mənafehlərinə zidd olan informasiya vermək.
3. Razılığa gələn Dövlətlərin səlahiyyətli orqanları onların müvafiq vergi qanunvericiliklərində baş vermiş əhəmiyyətli dəyişikliklər haqqında, bu dəyişikliklər edildiyi vaxtdan məqbul dövr ərzində bir birinə məlumat verirlər.

Maddə 24

Bu Konvensiyanın heç bir müddəası Razılığa gələn bir Dövlət tərəfindən Razılığa gələn digər Dövlətin vətəndaşlarına və ya həmin digər Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxslərə adı birinci çəkilən Razılığa gələn Dövlətin qanunvericiliyi və ya Razılığa gələn Dövlətlər arasında hər hansı razılaşmaya əsasən verilmiş və ya verilə bilən vergi azadlıqlarını, azaldılmaları yaxud istənilən digər güzəştə məhdudlaşdıran kimi təfsir olunmamalıdır.

Maddə 25

1. Bu Konvensiya ratifikasiya olunacaq və ratifikasiya şəhadətnamələrinin mübadiləsi Moskvada mümkün qədər qısa müddətdə baş tutacaqdır.
2. Bu Konvensiya ratifikasiya şəhadətnamələrinin mübadilə edildiyi gündən sonrakı otuzuncu gün qüvvəyə minir və Konvensiyanın qüvvəyə mindiyi ildən sonrakı təqvim ilinin 01 yanvar tarixində və ya bu tarixdən sonra başlanan vergi ili üzrə gəlirlərə münasibətdə tətbiq edilir.

Maddə 26

Bu Konvensiya qeyri-müəyyən müddətə qüvvədə olacaqdır, lakin, Razılığa gələn Dövlətlərdən hər biri Razılığa gələn digər Dövlətə bu Konvensiyanın qüvvəyə minməsi tarixindən 5 il keçdikdən sonra istənilən təqvim ilinin 30 iyun tarixində və ya bu tarixdən əvvəl, diplomatik kanallarla qüvvədən düşmə haqqında yazılı bildiriş göndərə bilər. Bu halda, Konvensiya qüvvədən düşmə haqqında bildirişin verildiyi ildən sonrakı təqvim ilinin 01 yanvar tarixində və ya bu tarixdən sonra başlanan vergi ili üzrə gəlirlərə münasibətdə tətbiq edilir.

Bunun təsdiqi olaraq, öz Hökumətləri tərəfindən buna müvafiq qaydada səlahiyyət verilmiş aşağıda imza edənlər bu Konvensiyanı imzaladılar.

Tokio şəhərində 1986-cı ilin 18 yanvar tarixində yapon, rus və ingilis dillərində iki nüsxədə imzalanmışdır, hər üç mətn eyni qüvvəyə malikdir. Təfsirdə ziddiyyətlər olduqda, ingilis dilində olan mətnə əsasən təfsir ediləcək.

Yaponiya
Hökuməti adından

Sovet Sosialist Respublikaları
İttifaqı Hökuməti adından

PROTOKOL

Yaponiya Hökuməti və Sovet Sosialist Respublikaları Hökuməti arasında Gəlirlərə görə vergilərə münasibətdə iqtisadi vergitutmanın aradan qaldırılması haqqında Konvensiya (bundan sonra "Konvensiya" adlanır) imzalanan zaman, aşağıda imza edənlər Konvensiyanın tərkib hissəsini təşkil edən aşağıdakı müddəalar barədə razılığa gəldilər:

1. Konvensiyanın 1-ci maddəsinin 3-cü bəndinə münasibətdə, əgər fiziki şəxs hər iki Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxsdirsə, məsələ aşağıdakı qaydalar nəzərə alınmaqla qarşılıqlı razılıq əsasında həll edilir:

a) o yalnız, daimi yaşayış yerinə malik olduğu Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxs hesab olunur. Əgər onun hər iki Razılığa gələn Dövlətdə daimi yaşayış yeri varsa, bu halda o, şəxsi və iqtisadi əlaqələrinin daha sıx olduğu (həyatı mənafeələrinin mərkəzi) Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxs hesab edilir;

b) əgər onun həyatı mənafeələrinin mərkəzinin hansı Razılığa gələn Dövlətdə olduğunu müəyyən etmək mümkün deyilsə, yaxud onun Razılığa gələn Dövlətlərin heç birində daimi yaşayış yeri yoxdursa, o adətən yaşadığı Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxs hesab edilir;

c) əgər o, adətən hər iki Razılığa gələn Dövlətdə yaşayırsa və ya onların heç birində yaşamırsa, o vətəndaşı olduğu Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxs hesab edilir.

2. Konvensiyanın 4-cü və 5-ci maddələrinə münasibətdə, Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxsin Razılığa gələn digər Dövlətdə yerləşən nümayəndəlik bürosu vasitəsilə həmin digər Razılığa gələn Dövlətdə daimi olma yerinə malik olan şəxsə mal və ya məmulatların satışından əldə etdiyi mənfəət həmin nümayəndəlik bürosuna aid edilmir, bir şərtlə və o vaxta kimi ki, həmin nümayəndəlik bürosunun bu cür satışla bağlı fəaliyyəti Konvensiyanın 4-cü maddəsinin 3-cü bəndində göstərilən fəaliyyət çərçivəsindən kənara çıxmaz.

3. Konvensiyanın 10-cu maddəsinin 2-ci bəndinə münasibətdə, "daşınmaz əmlak" termini Yaponiyaya münasibətdə daşınmaz əmlakın uzufruktunu və mineral resursların, mənbələrin və digər təbii sərvətlərin işlənməsi və ya işlənmə hüququna görə ödənilən dəyşkən və ya təsbit olunmuş ödənişlərə olan hüquqları da əhatə edir.

Bunun təsdiqi olaraq, öz Hökumətləri tərəfindən buna müvafiq qaydada səlahiyyət verilmiş aşağıda imza edənlər bu Protokolu imzaladılar.

Tokio şəhərində 1986-cı ilin 18 yanvar tarixində yapon, rus və ingilis dillərində iki nüsxədə imzalanmışdır, hər üç mətn eyni qüvvəyə malikdir. Təfsirdə ziddiyyətlər olduqda, ingilis dilində olan mətnə əsasən təfsir ediləcək.

Yaponiya
Hökuməti adından

Sovet Sosialist Respublikaları
İttifaqı Hökuməti adından